

Što je smanjenje rizika od katastrofa i zašto je važno? #smanjimirizik

BOLESTI BILJA

Bilje se također može razboljeti kao ljudi ili životinje. Može patiti od bolesti uzrokovanih virusima, bakterijama, gljivama i mogu ga napasti štetnici

Što su bolesti bilja?

Bolesti bilja mogu biti uzrokovane virusima, bakterijama, gljivama i raznim štetnicima poput kukaca, grinja ili nematoda.

Unošenje novih štetnika i biljnih bolesti može ugroziti gospodarstvo i biološku raznolikost.

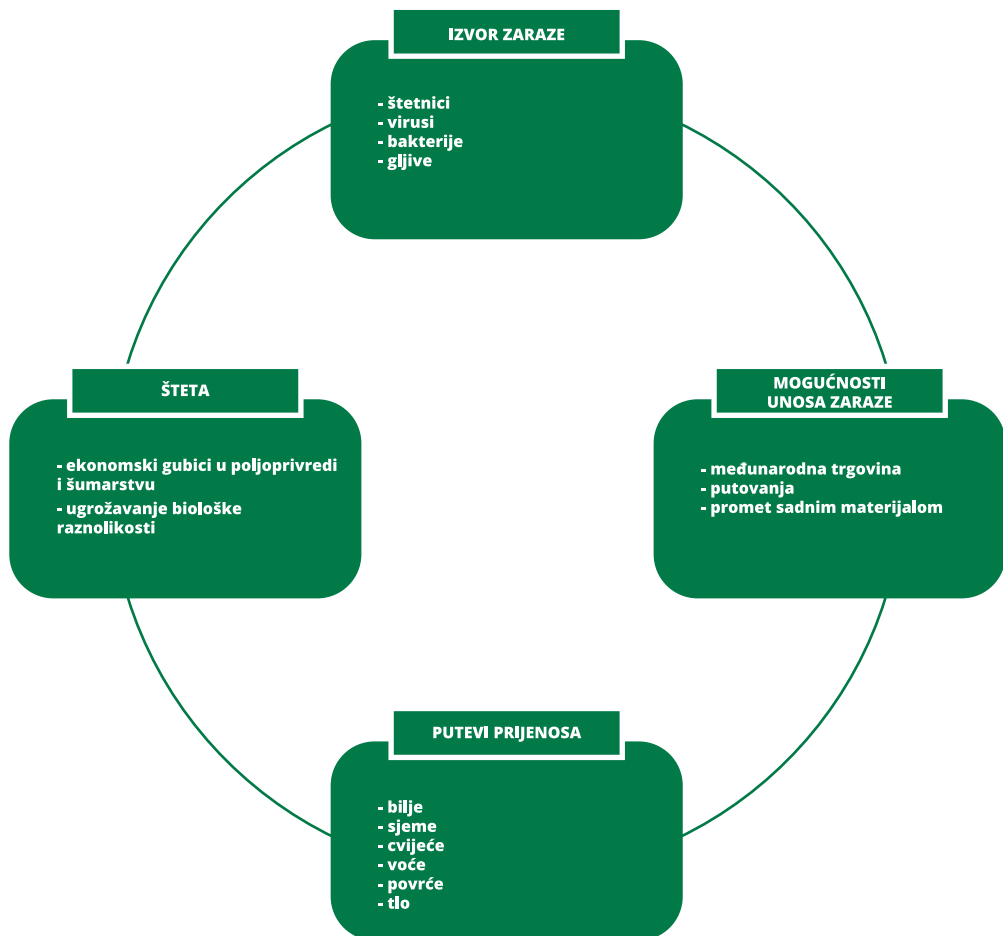

Uzročnici bolesti bilja

Štetni organizmi poput bakterije *Xylella fastidiosa* mogu uzrokovati sušenje masline te dovesti čak do masovnog odumiranja maslina, jabučastog voća i ukrasnog bilja ali i velikog broja drugoga bilja. Kukci poput *azijske strizibube* (*Anoplophora chinensis*) koja uništava naša vrijedna stabla; te narančin *trnoviti štitasti moljac* (*Aleurocanthus spiniferus*) na voćkama, vinovoj lozi i ukrasnom bilju imali su razoran učinak i to je jasno uputilo na potrebu za mjerama sprječavanja njihova pojavljivanja ili ograničavanja njihova širenja i učinka.

Unos novih štetnika

Izvor zaraze

Štetnici i biljne bolesti mogu „putovati“ na bilju, sjemenu, cvijeću, voću i povrću (iako se mogu činiti zdravima) ili s tlom koje se prilijepi za korijenje.

Bolesti bilja u RH

- ◉ Štitasti moljci (*Aleurocanthus spiniferus* i *Aleurocanthus woglumi*);
- ◉ Polifagni štetnici, agrumi i biljne vrste iz roda *Citrusa*;

Izvor: M. Šimala, Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu

- ◉ Azijske strizibube (*Anoplophora chinensis* i *Anoplophora glabripennis*);
- ◉ Polifagni štetni organizmi, napadaju više od 100 vrsta iz 26 porodica;

Izvor: A. Vukadin, Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu

- ◉ Zlatna žutica vinove loze i američki cvrčak;
- ◉ Vinova loza;

- ◉ Virus (Citrus tristeza virus);
- ◉ Veliki broj domaćina iz roda Citrus;

- ◉ Zlatnožuta i blijedožuta krumpirova čistolika nematoda (*Globodera rostochiensis* Woll. i *Globodera pallida* Stone);
- ◉ Krumpir;

- ◉ Venuće i sušenje hortikulturnih biljaka (*Phytophthora ramorum*);
- ◉ Hrast, mnoge vrste šumskog i hortikulturnog bilja;

- ◉ Japanski cvjetni trips (*Thrips setosus*);
- ◉ Povrće i ukrasno bilje.

*Bolesti bilja u
Republici Hrvatskoj*

Kako bi se zaštitila poljoprivreda, šumarstvo i okoliš - na snazi su propisi iz područja biljnoga zdravlja.

Stoga se mnogobrojno bilje i biljni proizvodi (sjeme, povrće, rezano cvijeće) ne smiju prevoziti bez službenog odobrenja.

Ako namjeravate prevoziti bilje, provjerite da ne kršite propise te se obratite nadležnim tijelima za biljno zdravlje.

Važna je uloga svakog pojedinca

- ⦿ Kada putujete izbjegavajte donositi kući bilje i druge biljne predmete jer štetnici i biljne bolesti mogu biti skriveni na njima.

Nikada ilegalno ne donosite kući bilje, sjeme, cvijeće, voće i povrće.

Ako želite uvesti bilje u Republiku Hrvatsku, obratite se nadležnim tijelima za biljno zdravlje kako biste saznali što je dopušteno uvesti.

Ako nosite bilo kakvo bilje, sjeme, cvijeće, voće i povrće, prijavite ih carinskim službenicima.

Procjena rizika od katastrofa u Republici Hrvatskoj

Rizik: Bolesti bilja

Koordinator:

Ministarstvo poljoprivrede

Nositelji:

Ministarstvo poljoprivrede

Uprava kvalitete i fitosanitarne politike

Izvršitelji:

HCPHS - Zavod za zaštitu biljaka

1:2.500.000

- ◉ Zakon o biljnom zdravstvu NN 127/19.
- ◉ Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/2072 od 28. studenoga 2019. o utvrđivanju jedinstvenih uvjeta za provedbu Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu zaštitnih mjera protiv organizama štetnih za bilje te o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EZ) br. 690/2008 i izmjeni Provedbene uredbe Komisije (EU) 2018/2019.
- ◉ Uredba EU 2016/2031.

**IZBJEGAVAJUĆI PRIJEVOZ BILJA, SJEMENA I CVIJEĆA NA MEĐUNARODNIM
PUTOVANJIMA POMAŽETE ZAŠTITITI NAŠE USJEVE I PREKRASAN
KRAJOLIK OD ŠTETNIKA I BILJNIH BOLESTI.**

- ◉ *Fitosanitarna inspekcija*
- ◉ *Ministarstvo poljoprivrede*

Za više informacija o bolestima bilja možete posjetiti stranice :

<http://fisportal.mps.hr/hr/sve/obavijesti/>

<https://www.savjetodavna.hr/>

ZAJEDNO DANAS

*za sigurnije
sutra!*

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
Ravnateljstvo civilne zaštite

www.civilna-zastita.gov.hr

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO
POLJOPRIVREDE

MINISTARSTVO
POLJOPRIVREDE

www.poljoprivreda.gov.hr

Financira Civilna
zaštita i humanitarna
pomoć Europske unije